

การประเมินความเสี่ยงการดำเนินงาน
หรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
กับผลประโยชน์ส่วนรวม
ของ
เทศบาลตำบลหนองควาย
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต เทศบาลตำบลหนองควาย ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี โดยประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ดังนั้นเทศบาลตำบลหนองควาย จึงได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การระบุความเสี่ยง

ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต
ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือสินบน -การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		√
๒	การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน -นำรถของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตนนอกเหนือจากงานของเทศบาลแต่มีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง		√
๓	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร -เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อขายจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีส่วนอยู่		√
๔	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		√
๕	การเงินและการบัญชี -การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ		√

หมายเหตุ Know Factor - ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นซ้ำสูงหรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknow Factor - ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ในอนาคต

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุม ดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแสด ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือสินบน -การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	✓			
๒	การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว -นำรถของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตน นอกเหนือจากงานของเทศบาลแต่มีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกเกินกว่าความเป็นจริง	✓			
๓	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร -เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำสัญญาซื้อขายจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่		✓		
๔	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ		✓		
๕	การเงินและการบัญชี -การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ (Must) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก SHOULD
๑	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	๒	
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒	
๓	การเงินและการบัญชี - การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล ในระดับรุนแรง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับไม่รุนแรง
- ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
๑	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	๒
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒
๓	การเงินและการบัญชี - การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒

๓.๓ ระดับเกณฑ์การประเมินระดับความเสี่ยง

- ระดับ ๗ - ๙ หมายถึง ระดับความเสี่ยง สูงมาก
- ระดับ ๔ - ๖ หมายถึง ระดับความเสี่ยง ปานกลาง
- ระดับ ๑ - ๓ หมายถึง ระดับความเสี่ยง ต่ำ

ตารางที่ ๓ แสดงเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวมความ จำเป็น X ความรุนแรง
๑	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำ สัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือ บริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	๒	๒	๔
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒	๒	๔
๓	การเงินและการบัญชี - การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บ รักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒	๒	๔

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

ดี หมายถึง จัดการให้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/
ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มี
ผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๑	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับ องค์กร - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำ สัญญาซื้อของจากบริษัทของ ครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	ดี		✓	
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่ เป็นไปตามระเบียบ	ดี		✓	
๓	การเงินและการบัญชี - การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การ ฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการ ตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	ดี		✓	

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เทศบาลตำบลหนองควาย ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔ มาตรการ ได้แก่

๑. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
๒. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
๓. มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนการทุจริต
๔. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนร่วม

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยง
๑	การทำธุรกิจตนเองเป็นคู่สัญญากับองค์กร - เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่	-ให้หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด หากพบว่า เจ้าหน้าที่กระทำการเกี่ยวข้องกับ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของ จากบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่ ต้องดำเนินการลงโทษ ตามระเบียบต่อไป

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยง
		- กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และประกาศให้ผู้บริหารและบุคลากรเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง -กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	-ให้หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ อย่างเคร่งครัดหากพบว่า เจ้าหน้าที่กระทำการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม ระเบียบ ควรมีมาตรการลงโทษต่อไป -กำหนดมาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน /มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง /มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนการทุจริต/ มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และประกาศให้ผู้บริหารและบุคลากรเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
๓	การเงินและการบัญชี - การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินไม่เป็นไปตามระเบียบ	-ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด -ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังควบคุม กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และประกาศให้ผู้บริหารและบุคลากรเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด